

ชื่อเรื่อง	โรคอ้วนและทัศนคติของหญิงที่รับบริการลดความอ้วนจากสถานพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์
ผู้แต่ง	นัยนา พชรไพศาล กำธร เกลิมนิมิตกุล ชีรธร มโนธรรม ศรัณยา ชวนิชย์
ปีที่เผยแพร่	2546
การเผยแพร่	รูปเล่ม
สถานที่จัดเก็บ (กรณีเอกสารวิชาการ)	ศูนย์วิทยบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

บทนำ : ปัจจุบัน ปัญหาการลดความอ้วนโดยการใช้อยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์กำลังเป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจในสังคม

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคอ้วน ประสบการณ์การลดความอ้วน เหตุจูงใจที่มีผลต่อการลดความอ้วนและความรู้เกี่ยวกับยาลดความอ้วน ในหญิงที่รับบริการลดความอ้วนจากสถานพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ให้บริการ โดยการใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) ในหญิงที่รับบริการลดความอ้วนจากสถานพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม 2545

ผลการศึกษา : หญิงที่รับบริการลดความอ้วนจากสถานพยาบาลมีอายุ 15 – 57 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) เป็นหญิงที่มีภาวะโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ผอมถึงปกติ ($BMI < 23$ กก./ม²) มีเพียงร้อยละ 23.2 ที่เข้าเกณฑ์เป็นโรคอ้วน ($BMI \geq 25$ กก./ม²) หญิงส่วนใหญ่มีประสบการณ์ลดความอ้วนมาก่อน โดยเคยใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์มากที่สุดถึงร้อยละ 63.2 เคยใช้วิธีการควบคุมอาหารและการออกกำลังกายร้อยละ 31.6 และ 28.8 ตามลำดับ หญิงในการศึกษานี้รับบริการลดความอ้วนด้วยเหตุผลเพื่อความสวยงามเป็นหลัก ถึงร้อยละ 83.6 บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจลดความอ้วน 3 อันดับแรก คือ ตนเอง เพื่อน และแฟน จากผลการตอบแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์ พบว่า ได้ค่าคะแนนรวมเฉลี่ยเพียง 9.4 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยความรู้ทางด้านเภสัชวิทยาเกี่ยวกับยาลดความอ้วนน้อยที่สุด กลุ่มหญิงที่เคยใช้ยาลดความอ้วนมีคะแนนรวมเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มหญิงที่ไม่เคยใช้ยามาก่อนอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) การรับรู้ภาวะความอ้วนของตนเองมีความสัมพันธ์กับระดับโรคอ้วนของตนเองซึ่งประเมินโดยค่าดัชนีมวลกายอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$)

สรุป : การลดความอ้วนอย่างไม่เหมาะสม โดยการละเลยการออกกำลังกายและการควบคุมอาหารตลอดจนการใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์ ในหญิงที่มีโรคอ้วน เป็นปัญหาสำคัญที่พบในการศึกษานี้ หญิงบางรายมีภาวะโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ผอม แต่กำลังได้รับยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์ นอกจากนี้ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลดความอ้วน การใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์ ตลอดจนทัศนคติที่ผิดในการลดความอ้วนโดยใช้เหตุผลทางด้านความสวยงามเป็นหลักก็เป็นปัญหาที่พบเช่นเดียวกัน

